

Abraham Hans
DE VLAAMSE BOSKEREL

I. DE BOSUIL GESCHOTEN

't Was een stormachtige avond van het jaar 1844. Geen ster blonk aan de duistere hemel, maar in het woud van Houthulst scheen een lichtje. Een man stond achter een boom. Zijn blik was gevestigd op dat lichtje, een lantaarn, daar op een open ruimte. Het schijnsel moest hazen en wilde konijnen lokken naar de dood. Want de kerel achter de eik klemde een vervaarlijke knuppel in de gespierde vuist en verbeidde gejaagd het ogenblik, om toe te springen en de spelende diertjes de kop te verpletteren.

— Vader! suisde een meisjesstem.

Een gedaante kwam uit het kreupelhout.

— Thilde, gij? vroeg de man nors.

— Vader, er is gevaar, de gendarmen en de boswachters zijn...

— Dat ze naar de duivel lopen! riep de stroper nijdig.

— Vader vlucht.

— Ik vlucht nu niet. Weg gij naar huis. Zult ge naar huis gaan? Het meisje durfde niet langer blijven, vaders stem klonk dreigend en dan moest ze gehoorzamen, dan mocht ze geen stond meer wachten. Wilde konijnen dartelden in het vale licht. Maar plots sprong de reusachtige kerel toe, een doffe slag, een angstig gepiep. Weer dat akelig geluid, de doodscreet van een wezen. De stroper sloeg woest om zich heen, geheel opgaand in de slachtpartij, het gevaar niet duchtend, tot het bevel galmde:

— Sta, in de naam der wet!

De gendarmen, de boswachters, de gevangenis, een nauwe cel! Als een warrelwind schoot dit alles de stroper door het hoofd en wild rende hij heen, niet luisterend naar de waarschuwing:

— Sta, of ik schiet!

Een schot knalde en de stroper vloekte van woede. Hij voelde zich getroffen in de arm, maar hij snelde voort, achtervolgd door de boswachters van de baron.

De boskerel gevoelde een stekende pijn en nog knalden er schoten. Een kogel vloog hem rakelings voorbij, terwijl de kreten van zijn vijanden al dichterbij kwamen.

Maar weer dacht de stroper aan de kerker, aan de enge cel en gejaagd sprong hij in de beek en kroop onder het neerhangend vlotgras. Het

ijskoude water greep hem vast als in een schroef, benam hem een wijl de adem, verduisterde zijn zinnen, maar hij vermande zich. Dan kon hij weer helder denken, begreep hij klaar en duidelijk zijn hachelijke toestand en siste: «Mij vangen, mij opsluiten in hun vervloekte krocht, zullen ze niet!»

— Ik durf er op zweren, dat het de bosuil is, hoorde hij roepen. We moeten hem vangen. 't Is de grootste stroper van het land.

De vluchteling vloekte weer binnensmonds en neep nog feller zijn vuisten toe. Doodstil hield hij zich in het water, dat tot aan zijn hals reikte en soms door de hevige wind over zijn hoofd klotste.

Zijn vijanden snelden voorbij.

— Twee van ons moeten zijn hut bewaken.

't Was Joris Bauwens, de hoofdboswachter, die dit riep en de stroper schrok bij dat woord! Zijn hut bewaken, neen, 't ging hun niet aan dat hij afwezig was, maar Thilde was een jong meisje. Thilde kon niet veinzen, doch klapte als alle wijven. Thilde zou hem misschien verraden.

— Maar ze krijgen me niet, bij God, ze krijgen me niet! siste hij en voorzichtig kroop hij langs de glibberige oever omhoog, wrong snel het water uit zijn kleding en in een woeste ren holde hij heen, eerst door een dreef in het woud, dan over de natte beslijkte akkers.

Aan zijn arm dacht hij niet meer. Hij zag slechts een somber, dreigend gebouw, ginds in de stad, een enge cel. Daar wilde hij niet binnen, daar dreigde een foltering, wreder dan bloedige wonden, dan losgereten vlees.

Hijgend kwam hij bij zijn hut aan. Hij was er eerder dan zijn vijanden, hij zou zegevieren. Wild stootte hij aan de deur, die was niet gesloten. De boskerel duwde ze zachtjes toe en schoof er stil de grendels voor.

— Vader, zijt gij het? klonk het van boven.

De stroper klom een laddertrap op en fluisterde:

— Thilde, ze komen.

— Vader toch.

— Zwijg, verstaat ge, gij weet niets, gij slaapt, begrepen?

De man daalde de ladder af en wierp zich op een leger van mos en bladeren en dan wachtte hij. Weldra hoorde hij stemmen.

— Daar zijn de bloedhonden. Ik heb ze bedot, dacht de sluwe kerel en hij had willen lachen. Maar thans moest hij veinzen, ze verder misleiden, die handlangers der verdrukking, die men wet noemde.

De mannen daarbuiten spraken op gedempte toon, maar al spoedig kwamen ook de anderen en dan werd er luider gesproken en eindelijk op de deur geklopt.

De bosuil — zo luidde toch zijn zonderlinge bijnaam — richtte zich op, en wie zijn wezen had gezien, zou er een glimlach op bemerkt hebben en een vrolijke schittering in zijn ogen.

Het geklop werd herhaald.

— Verdonk, zijt ge thuis? klonk het van buiten.

— Wie is daar?

— Ik ben Joris, de boswachter.

— Kruip in uw nest en laat mij in het mijne, loeders! Kunt ge me 's nachts ook al niet met rust laten? Wat is er?

— Ik wilde alleen weten of ge thuis waart.

— Ge zijt wel nieuwsgierig. De baron zult ge niet in zijn slaap storen. Welnu, ik ben zoveel waard als hij, en heb ook mijn rust nodig. Vraag voortaan aan de duivel of hij thuis is en laat mij slapen!

Verdonk hoorde zijn vijanden heengaan en verkneuterde zich van genoegen.

Maar een rilling voer door zijn leden. Hij was doornat en had het niet gevoeld. Nu het gevaar was afgewend en zijn zenuwen zich ontspanden, werd de stropers ook weer de pijn in zijn arm gewaar. Nog vermande hij zich en beet zijn lippen stuk. Stil luisterde hij met het oor tegen de deur, maar daarbuiten verroerde niets.

Verdonk rakelde in de haard en wierp er droog rijshout op, zodat weldra een helle vlam de hut verlichtte.

— Thilde! riep hij.

Een mooi gevormd meisje, van ranke gestalte, gevat in een dun grijs nachtkleed, daalde de ladder af. Kon zij de dochter zijn van die kloeke, ruwe kerel, een reus schier, met ruig hoofd, stierennek, brede schouders, gewelfde borst en armen, zwaar als mokers?

Zeventien jaar kon men haar geven en toch scheen ze nog een kind nevens de vervaarlijke man, die ze met haar heldere, vriendelijke stem vader noemde.

— Geef me droge klederen, een hemd ook, gebood Verdonk.

— Vader, ge bloedt! gilde het meisje. Vader heeft men u geschoten?

— De stropers schoof zijn mouw op. Een bloedstreep kronkelde langs zijn arm, die boven de elleboog reeds blauw gezwollen was.

— Vader! kermde Thilde. Och Here! vader toch!

— Geen gejammer, ja ik ben geschoten door die loeders. Voor een wild konijn zouden ze een mens doden.

Thilde, geef me droge klederen, en ga naar het dorp. Haal dokter Vermeire, hoort ge, niet die jonge dokter maar Vermeire, en zegt dat hij alles meebrengt om mijn arm af te snijden.

— Och Here, vader toch, afsnijden. Och Here, vader.

— Geen gekerm, zeg ik! Ik denk aan uw oom Lomme, die was ook geschoten en hij liet het zo en de volgende dag was hij dood. Vermeire zal het onderzoeken, maar hij moet zijn gerief meebrengen en hij moet alléén komen, hoort ge dat, alléén, Thilde! En haast u nu. Toe schrei niet. Zijt gij mijn dochter, zijt gij een Verdonk?

Het meisje bracht haastig droog goed, ging zich kleden en wilde vertrekken.

— Hebt ge me begrepen? vroeg Verdonk. Dokter Vermeire met al zijn gerief, en alléén! Volg de binnenweg en weer u, en spreek met niemand, want de boswachters lopen misschien nog rond.

Thilde ging heen en Verdonk kleepte zich. Hij waste zijn arm en draaide er een grove doek om; dan stopte hij een pijp en zette zich rokend bij de haard.

Spoekachtig verlichtte de vlammen het laag vertrek, toverden grillige figuren op de gewitte wanden, weerkaatsten in de koperen potten bij de ladder, de kandelaars boven de schouw, beschenen vooral het brede gelaat van de bosuil, die zijn leven sleet ver van het dorp, aan de zoom van het woud en geen wet erkennen wilde.

Verdonk rookte hartstochtelijk en staarde in de vlammen. Zo bleef hij zitten, tot de deur geopend werd en Thilde met een reeds bejaarde man binnentrad.

— Goede avond, dokter, groette de stropser.

— Wel vriend, wat scheelt er aan? vroeg de bezoeker, terwijl hij zijn wijde mantel aflegde.

— Geschoten, gij moogt het weten; geschoten door die loeders, die...

— Gestroopt? viel de dokter in.

— Heeft God de hazen en konijnen aan de grote heren gegeven? Waar staat dat beschreven? Ja, ik weet wel, in een wetboek op het gemeentehuis, maar ik spuw op dat wetboek! God is rechtvaardiger dan de wet, en de hazen en konijnen zijn zowel van mij als van de baron, die er zich op beroemt de hoogedele zoon te zijn van een barones! Mijn moeder was zo edel als die van de baron, en als ze hem begraven hebben, zullen de wormen zomin zijn vlees sparen als dat van de bosuil.

— Al genoeg, vriend, ik ken uw mening daarover. Laat me liever uw arm eens zien!

Verdonk stak het gespierde lichaamsdeel uit en de geneesheer trok er het bloedige doek af. Lang onderzocht hij de wonde, vaagde herhaaldelijk het bloed weg en eindelijk zei hij aarzelend:

— Verdonk, jongen, slecht nieuws!

— Mijn arm moet er af, is het niet?

- Helaas, ja, anders is er gevaar voor uw leven.
 - Och Here toch, vader, uw arm af. Vader toch! kloeg de dochter in tranen uitbarstend.
 - Geen gekerm, geen tranen! riep de man ruw. Dus, dokter, het moet?
 - Ja, het been is geraakt, het was een scherp schot.
 - Welnu, begin maar, ik had het wel gevreesd! Die loeders! Maar ze hebben me toch niet. Ze kunnen me niet in hun vervloekte kerker opsluiten. Dat is erger dan een arm afsnijden. Dokter, begin maar. Ge hebt uw gerief mee.
 - Ja, maar ik zou hulp willen hebben. Dokter Dumont...
 - Die jonge snoeshaan komt hier niet binnen, die ken ik niet, hij komt uit de stad!
 - Maar iemand moet me bijlichten, de kom voor het bloed vasthouden.
 - Thilde zal lichten, en laat het bloed maar op de vloer lopen.
 - En mij alles aangeven...
 - Dat kan Thilde doen! Geen vreemden, geen verraders, dokter! We zijn hier mans genoeg!
 - Maar ge moet mijn collega niet vrezen.
 - Hij komt hier niet binnen! Thilde, ontsteek de olielamp. Dokter haal uw gerief uit, zei Verdonk bedaard.
 - Dan maar zoals gij het wilt.
- Het meisje ontstak de lamp. Vermeire trok de tafel in het midden van de hut en zei bemoedigend:
- Ik zal u in slaap doen.
 - Neen, dokter! kreet de stroper heftig. Ik wil zien wat er gebeurt. Ik ben hard, dokter, ik ben bestand tegen pijn.
 - Verdonk, ik zal u veel zeer doen en misschien gaat ge mij hinderen bij de operatie.
 - Dokter, geen slaapmiddel. Ik blijf wakker, ik zal u niet hinderen, ik beloof het u, en nooit heeft een Verdonk zijn woord gebroken! De geneesheer trachtte de stroper tot andere gevoelens te brengen, doch het was vergeefse moeite.
- De operatie begon. Op de tafel lagen messen te flikkeren in het schijnsel van de lamp, die Thilde moest vast houden om bij te lichten.
- Verdonk, jongen, houd u kloek, zei Vermeire. Ik begin.
 - Vooruit dan, dokter.
- Het meisje zag doodsbleek. De dokter zette zijn mes op het vlees.
- Och Here toch! jammerde Thilde luid en de lamp beefde in haar hand. Vader toch, vader, ik kan het niet zien!

— 't Is voor u te wreed ook, sprak de dokter. Verdonk laat ik om mijn collega gaan!

— Om die jonge dokter, neen, bij God, neen! riep de stroper heftig. Ha, Thilde kan het niet zien, geef hier de lamp dan!

— Wat wilt ge doen? vroeg de geneesheer.

— Ik zal de lamp vasthouden. Snij maar, dokter. Thilde ga naar boven!

— Vader toch, och Here, vader!

— Ga naar boven, hoort ge niet wat ik zeg! Kom, dokter, nu niet meer getalmd!

— Maar Verdonk...

— Dokter, als gij 't niet doet, pak ik het mes. Ik wil niet sterven. Ik wil ook geen vreemdeling hier! Meent ge, dat een boskerel benauwd is om wat pijn? Als't u belieft, begin nu.

De geneesheer aarzelde nog, maar dan zei hij:

— Als ge het niet anders wilt, vooruit dan!

De dochter was naar boven gevlucht en lag geknield bij een plaasteren O.L. Vrouwbeeld te bidden.

Beneden knetterden de vlammen in de haard en de stormwind joeg door de schouw, gierde om het dak, rammelde aan de deuren, de luiken.

En daar bij de tafel zat Verdonk met de lamp in de rechterhand gekneld, de linkerarm uitgestrekt, het gelaat kalm, onbeweeglijk, de lippen opeengeperst.

Zijn stenen pijp lag op de houten tafel bij de blinkende messen, de blanke watten en het uitgespreide verbandlinnen.

De dokter begon zijn gruwelijk werk: de verminking van deze kloeke Vlaamse kerel, deze reus uit de bossen, die de dood zou verkiezen boven een lange gevangenschap.

Het vlijmende mes sneed door de huid, door het vlees, van vezel tot vezel, van ader tot ader. Bloed gulpte uit de afschuwelijke wonde, plaste in een kom op de vloer, en Verdonk keek bedaard naar het vreselijk wapen van de dokter en de lamp in zijn hand trilde zelfs niet. De heelmeester greep een zaag en knarsend vorderde die door het been, maar nog bewoog zich geen spier op het star wezen van Verdonk. (1)

De ontzettende arbeid was verricht, de benedenarm afgezet, de bloedige stomp omwonden.

(1) Naar waarheid verteld, merkte A. Hans op bij het schrijven van zijn roman. Zie ook «In't Bos van Houthulst», nr. 56 van A. Hans' Kinderbibliotheek.

— Verdonk, ge zijt een ijzeren kerel, zei de dokter vol bewondering. Een ijzeren kerel, herhaalde hij diep onder de indruk van dit toneel.

— Bah! 't Is wreed, wat ge deedt, maar wat moet, dat moet! Die loeders hebben me verminkt, maar ik zit toch niet in hun vervloekte kot!

— Ge zult u nu rustig houden, niet waar, hernam de geneesheer, morgen kom ik al vroeg om u te verzorgen. Maar wind u niet op, hoed u voor de kwade koortsen, man.

Thilde kwam bevend naar beneden en schuw keek ze naar het afgesneden lichaamsdeel in de bloedige kom, dan naar haar vader en brak in snikken los.

— Niet schreien, kind, zei de stroper minder ruw. Uw vader heeft nu maar een hand meer, doch die hand telt nog voor twee. Alles is een gewoonte.

De heelmeeester vertrok weldra, na nogmaals Verdonk vermaand te hebben, zich zeer rustig te houden.

— Thilde stop mijn pijp, zei de man. Of neen, geef maar hier, ik moet er mij aan wennen één hand te gebruiken.

Mijmerend staaide hij weer in het vuur.

Eensklaps werd er stil op de deur geklopt.

— Wat is dat? vroeg Verdonk.

— De wind, vader, voorzeker de wind, zei Thilde, die zeer onrustig was.

— Neen, iemand klopt. Ik kan de wind wel onderscheiden. Ieder mag nu binnen komen, ik heb mij verwond bij het kuisen van het geweer, verstaan? Doe open Thilde!

Het meisje durfde niet meer tegenstribbelen en ontsloot de deur. Een hevige windstoot sloeg de lamp bijna omver. Verdonk greep ze nog bijtijds.

Een jonge man trad in de hut.

— Mijnheer Eduard! riep de stroper verrast. Gij hier.

— Ja, ik moest komen...

— Baronskinderen komen gewoonlijk niet in een hut.

— Neen, maar ik wel! Verdonk, ge wantrouwt mij ook, nietwaar?

— En zou ik niet? Lieve hemel, zou ik de groten van het land niet wantrouwen?

— Verdonk, wat is dat? kreet de bezoeker ontsteld, naar de verbonden stomp wijzend.

— De dokter heeft mijn linkerarm meegenomen. De loeders hebben op mij geschoten!

— Uw arm afgezet!

— Maar wat geeft gij daarom? Wat kan dat de groten schelen? Als ik een haas schiet, straffen ze mij! Als die loeders op mij schieten, zijn ze in hun recht! En ik zou de groten niet wantrouwen? Dat is de wet nietwaar, de wet die tegen ons is! Toen mijn Anna stierf, kwam de veldwachter mij zeggen dat ik beboet was, omdat ik niet op het gemeentehuis haar dood gemeld had! Wat gaf de burgemeester, uw vader, er om of mijn vrouw gestorven was! Wie kwam er naar haar zien, toen ze daar stervend op haar bed van mos lag, na mij Thilde gegeven te hebben! Wie kwam haar bijstaan in haar doodsuur, behalve de dorpspastoor en de dokter? Wie kwam mij troosten? Niemand, niemand! O, toen gij geboren waart, 't was enkele jaren ervóór, toen trokken al de mannen der wet met hun vrouwen naar het kasteel, uw moeder had toch hulp genoeg. En omdat ik bij het lijk van mijn Anna bleef en niet naar het gemeentehuis liep, om te vertellen wat ze toch al wisten, kreeg ik boete!

...En toen, ja, mijn Anna moest bij mij rusten, en in het bos onder de eiken, delfde ik zelf haar graf. Zij was er een van de boskerels. Zij moest daar slapen. Maar neen, toen kwam weer de wet, en ze ontgroef mijn Anna. Ze maakten zich meester van haar lijk, en droegen het naar het kerkhof. Ik verzette me, sloeg de doodgraver half in de doling. 'k Kon niet anders. Waarom bleef hij niet van haar graf? En dan kwamen de gendarmen en sleurden mij mee. Ik kreeg straf omdat ik een boom uit het bos had gerooid voor de lijk-kist van Anna, omdat ik haar begraven had nabij mijn hut, en omdat ik de grafmaker geslagen had!

Ze vonden redenen genoeg, en doemenis, doemenis! Ze smeten me in een cel, en ik mocht er niet uit. Ik hing aan de tralies, ik rukte er aan als een gek, ik liep met mijn hoofd tegen de deur, ik sprong tegen de muren, ik moest terug naar het bos.

Lang hielden ze me daar en ze hadden Thilde bij de nonnen gebracht. Ik moest wel stil worden, ik was ziek. Eindelijk mocht ik weg, ik ben naar de nonnen gelopen, waar mijn kind was. Ik heb Thilde genomen en keerde hier terug! Wie doe ik kwaad? Wie leg ik een strohalm in de weg? Waarom laten ze mij dan niet met rust? Ik vraag geen bescherming aan de wet, ik heb niets met de wet te maken, ik wil vrijheid! Heeft God aan uw vader de hazen en konijnen gegeven, en het bos? Mijn voorouders hebben altijd in of bij dat bos gewoond, het droge hout geraapt, rijs gesneden, het wild opgejaagd! Ik blijf hier ook en ik doe als zij en dat ze maar komen, die mannen der wet. In het kot laat ik me niet meer steken!

Verdonk had meer tot zichzelf gesproken dan tot de bezoeker, een

jongeman van rond de twintig jaar met fijnbesneden gelaat, en heldere ogen die vrouwen wekten. Hij was eenvoudig gekleed, terwijl toch zijn gehele houding een hogere stand verraadde. Hij was de tweede zoon van de baron Xavier van Boschdale, de kasteelheer van de gemeente Houthulst ⁽²⁾ op wiens grondgebied Verdonk woonde.

— Verdonk, ik denk niet als mijn vader, zei Eduard van Boschdale.

— Neen, gij zijt de slechtste niet, ik weet het... Maar wat doet ge nu hier?

— Ik moet u spreken, u waarschuwen. Men wil u met alle geweld vangen, u op heterdaad betrappen.

— Uw vader wil mij uit de streek verwijderen, hij vreest mij! riep de stroper woest.

— Ja, 't is waar. De boswachters zijn een uur geleden op het kasteel gekomen en mijn vader was nog op en vroeg of ze u betrappt hadden.

— Maar ik heb de loeders verschalkt! riep Verdonk zegevierend, onvoorzichtig nu door zijn overmoed.

— Ze zeiden dan ook, dat ze een verkeerde op het spoor waren geweest.

— Neen, neen, geen verkeerde, maar de bosuil wil niet in hun vervloekte gevangenis. Ik moet vrij zijn!

— Mijn vader heeft de opzichter gelast morgen nog een vijftal mannen te huren, die zich voortdurend in hinderlaag moeten leggen, nacht en dag, u zelfs moeten uitdagen. Ik heb alles gehoord en ik was verontwaardigd. Ik ben door het venster van mijn kamer gevlucht om u te waarschuwen want morgen kan het te laat zijn, en bovendien men moet mij hier niet zien binnengaan!

— Neen, een edelmanszoon mag geen hut betreden. Wij zijn minder dan hazen en konijnen, ik heb het heden ondervonden! riep Verdonk woest. Maar ik zweer het, zo uw vader mij uitdaagt, zo hij mij als een beest laat vervolgen, laat hem dan ook op zijn hoede zijn! Hij moet weten, dat ik een mens ben en me zo vrij gevoel als hij, al ben ik in een grove doek gebusseld! Maar mijnheer Eduard, gij zijt braaf. Neen, gij denkt niet zoals hij, en dat zal de stroper nooit vergeten. Ik dank u oprecht. Waarom is uw vader niet als gij?

De edelmanszoon knoopte zijn mantel dicht en stond gereed om heen te gaan.

Verdonk stak hem de rechterhand toe en zei:

(2) Houthulst ligt in de provincie West-Vlaanderen aan de rand van het Vrijbos. Het bos van Houthulst of Vrijbos werd tijdens de eerste wereldoorlog bijna geheel verwoest.

— Nog dank ik u. Gij zijt niet als zij, mijnheer Eduard!
En toen de bezoeker heen was, herhaalde de stroper nog:

— Neen, hij is niet als zij.

— Thilde moest haar ontroering verbergen, maar haar ogen schitterden met een ongewone glans, en toen ze op bevel van haar vader naar de zolder was gegaan, en te bed lag, dacht ze:

— Zou Eduard dat om haar gedaan hebben? Al maar goed dat vader nooit ontdekt had welke verhouding tussen de baronszoon en haar bestond... Nog lang lag Verdonk peinzend bij de haard. Hij lachte met de vermaning van de dokter, zich rustig te houden. Een operatie kon zijn lichaam niet schokken, zijn bloed niet verhitten. Ziek werd hij slechts, als men hem zijn vrijheid ontstal, hem in een kerker sleurde. Toon Verdonk was nu 45 jaar en altijd had hij gewoond in deze hut, waar hij ook geboren was. Met het rijshout van het bos maakte hij bezems, die hij aan leurders verkocht. Stropen was eigenlijk zijn ambacht en 's nachts kwamen opkopers naar de hut, die het wild in het geheim wegvoerden naar de stad.

Rond de stulp lag wat akkerland, eigendom van Verdonk, zijn erf, gelijk hij het noemde, en daar kweekte hij graan, aardappelen en groenten. Thilde bakte brood in de oven, die tegen de achterkant van de hut door de vader van Verdonk was gebouwd.

Veel behoeften hadden de boskerel en zijn dochter niet. Eens had iemand aan Verdonk voorgesteld een diefstal te plegen, maar Toon was in gramschap geschoten en had de kerel bij de nek gegrepen en buiten geworpen. Hazen en konijnen en ander wild, dat was als gemeenschappelijke eigendom aan ieder gegeven, en het rijs groeide in het woud. Maar wegnemen wat een ander toebehoorde, liever zou de bosuil ook zijn tweede hand nog laten afhouden!

In het dorp kwam hij alleen 's zondagsmorgens, om er soms de vroegmis bij te wonen. De herbergen meed hij, want met slavenvolk kon hij niet om — zoals hij verklaarde — en drank was er niet in huis. Zijn vermaak zocht hij in het wijde bos van Houthulst.

Verdonk sliep 's zomers buiten, in het koud seizoen binnen, maar op een leger mos.

Van alle dorpelingen vertrouwde hij slechts de oude pastoor, de liberale dokter Vermeire en enkele boskerels als hij.

Zijn soort stierf uit, de baron maakte de vrijheidsminnende kerels het leven lastig, dwong hen alzo heen te gaan, om elders hun kost te zoeken. En velen waren gedwee geworden. Het gehele dorp moest de kasteelheer onderdanig zijn.

Maar Verdonk wilde niet buigen, kon ook niet... Doch zijn erf

verlaten, hij had gezworen dat het niet gebeuren zou!
En nu ook knarsetandde hij van haat, nu hij de plannen van het kasteel kende, en hevige strijdlust laaide in zijn binnenste op. Ja, hij zou oppassen en zich niet bloot geven, maar de baron treiteren, hem zijn verachting tonen. Dat kon de wet niet straffen en zo wilde Verdonk de uitdaging van de edelman beantwoorden.

bewerking © 1982-2018, Jan MARCHAU

ABRAHAM HANS

DE VLAAMSE BOSKEREL

volksroman bewerkt door Jan Marchau

bewerking © 1982-2018, Jan MARCHAU

HELIOS N.V.
ANTWERPEN / AMSTERDAM